

De volgende aflevering gaat over de Algemene Vergadering. Met vrijwel alle zaken ondervindt de vereniging in oorlogstijd tegenslagen. Er zijn veel gebreken en niet iedereen werkt mee. Maar men probeert er het beste van te maken.

OPMERKELIJK

Aanschaf klewangs in de crisisjaren voor de Soester politie

Redactie.

In "Soester Politie Historie", samengesteld door W. ter Haar, wordt vanaf bladzijde 119 melding gemaakt van enige voorvallen in relatie met de naderende Tweede Wereldoorlog waarmee de Soester politie werd geconfronteerd. Een citaat: "Reeds meerdere malen werd des zaterdagsavonds ons dorp bezocht door eenige in zwart uniform gestoken propagandisten der Nationale Socialistische Beweging. Zoo ook zaterdagavond. De propagandisten stonden op het Nieuwerhoekplein in het middelpunt van de belangstelling. Op de van Weedestraat werden de achtervolgers brutaler en gingen tot schelden over. Ook werd van een langzaam rijdende auto, waarvan de inzittenden bevriend waren aan de propagandisten een der portieren opengetrokken. Dit was een teken om de hulp van de politie in te roepen, die de achtervolgers spoedig uiteendreef." (18 augustus 1933). Met nog meer voorbeelden toont de samensteller van het boek aan, dat het ook in Soest bepaalde roerige tijden zijn geweest. Doch niet alleen door de activiteiten van leden van de NSB. Ook de slachtoffers van de crisisperiode waren lastig. "Ook de politie van Soest werd in haar werk geconfronteerd met de heersende ellende: werkeloosheid en het overmatige gebruik van alcohol met als gevolg asociaal gedrag."

In die jaren had het gemeentebestuur de volledige zeggensmacht over de politie. De gemeenteraad stelde de verordening vast en regelde de organisatie en het aantal en de rangen van de politiefunctionarissen. Hij bepaalde ook de materiële uitrusting van het korps. Dat leidt tot de behandeling van een voorstel van burgemeester en wethouders tot het verlenen van een krediet voor de aanschaf van wapenen voor de politie. (raadsvergadering 1 augustus 1934). De

burgemeester (Mr Deketh) was, na het college van burgemeester en wethouders te hebben geconsulteerd, overgegaan tot bewapening van de Soester politie met klewangs, 14 in totaal. De kosten – de koppels en draagkettingen daarbij betrokken – bedroegen *f* 259,50.

Omdat op de gemeentebegroting 1934 slechts een bedrag van *f* 100,- was gereserveerd voor het onderhoud en de vernieuwing van "bestaand materiaal, alsmede voor batterijen en zaklantaarns", welk bedrag overigens al was uitgegeven, wordt de raad voorgesteld een nieuw krediet beschikbaar te stellen.

Bij de behandeling van het voorstel in de raadsvergadering is er enige argwaan. De heer Nooder vraagt " of deze aanschaffing noodzakelijk was voor de verwekkers der crisistoestanden of voor de slachtoffers der crisistoestanden. Spreker meent dat het beter is de oorzaken der crisistoestanden weg te nemen en dat men een wijzere tactiek moet volgen dan de thans gevolgde."

De burgemeester zegt dat het niet tegen de crisisslachtoffers gaat. Volgens hem is de bewapening van de politie onvoldoende. "Een gummistok is niet voldoende, terwijl schieten niet direct noodig is. Zulks zal bij uiterste noodzaak geschieden, maar dan zal ook raak geschoten worden."

De heer Van Nies vindt het beter "om het politiepersoneel naar een leerschool te sturen teneinde de menschen tot kalme te kunnen brengen. Redelijk overleg met de menschen is veel beter."

In die crisistijd is zijn volgende uitspraak te verklaren: "Spreker wijst er op dat de toestanden voor de menschen hier wel gunstiger zijn dan in een grote stad, en wanneer het gemeentebestuur zijne medewerking verleent, zijn er nog wel verschillende objecten te vinden, waaraan menschen te werk gesteld kunnen worden. Lettende op het adres der geestelijkheid zou spreker de menschen ter wille zijn en dan behoeft men heusch niet bang te zijn dat de politie moet ingrijpen. Spreker zegt dat men zich moet indenken hoe hier de toestanden zijn. De Christelijke beginselen moeten niet zijn gebaseerd op klewangs of revolvers, doch op naastenliefde. Laat men de nooden der menschen begrijpen en hen niet giftig maken door de teeken van de politiemacht uit te breiden."

Die stelling was te eenzijdig volgens de heer Endendijk: "Het gaat niet tegen eenige ontevreden arbeiders, doch er zijn politieke ontwikkelingen van veel ernstiger aard, die aanleiding geven maatregelen te treffen voor de handhaving en rust, ook ten behoeve der arbeiders. Men moet deze aangelegenheid in 't algemeen beschouwen."

Een klewang is een wapen waarvan het gebruik ervan oefening vereist. Volgens de heer Gasille is het daarom gewenst "dat de betrokkenen geoefend worden om met dit wapen behoorlijk te kunnen omgaan." Het was hem niet duidelijk waarom de klewang van de inspecteur van politie duurder was dan die van de agenten. En dat terwijl er in het leger ieder dezelfde klewang dragen.

De burgemeester bleef hem het antwoord schuldig, doch zegde toe een onderzoek te laten instellen.

Als tenslotte wordt besloten het geld beschikbaar te stellen geeft het raadslid de heer Mulder nog een stemverklaring. Hij stemt tegen het besluit, "niet omdat hij tegen de aanschaffing is, maar omdat de uitgaven reeds hebben plaats gehad." Hij vindt dat afkeurenswaardig.